

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
เลขที่รับ..... ๕๑๑
วันที่ ๒๔ ม.ค. ๖๗
เวลา..... ๑๓.๕๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน โทร. ๒๑๘๙

ที่ กษ ๐๘๓๗.๐๒/๓๑ วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอส่งสรุปรายงานการอบรม (e-Training) ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ครั้งที่ ๑

เรียน ผอ. กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

ตามที่ข้าพเจ้า นางสาวพัชยา ชัยทวังกุล ได้เข้าเรียนหลักสูตร การพัฒนาทางไกลด้วยระบบ การฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (LDD e-Training) จำนวน ๑ เรื่อง คือ หลักสูตร การใช้ผลวิเคราะห์ดิน เพื่องานพัฒนาที่ดิน

ในการนี้ ได้ดำเนินการสรุปรายงานการเข้าเรียนหลักสูตร e-Training เสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๑ เรื่อง จึงขอส่งสรุปรายงานการพัฒนาความรู้และใบประกาศนียบัตรมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

พัชยา ชัยทวังกุล

(นางสาวพัชยา ชัยทวังกุล)
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

เรียน ผอ.กนผ.

เพื่อโปรดทราบและลงนามในเอกสารแนบ

(นางสาวอมรรัตน์ สระเพชร)
นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

ลงนามแล้ว

- รกท. / ศก. รวบรวม

(นายชาคริต อินนาระ)

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
๒๔ ม.ค. ๖๗

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ.....นางสาวพัชยา.....นามสกุล.....ชัยทวังกุล.....
ตำแหน่ง.....เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป.....กลุ่ม/ฝ่าย.....กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน.....

หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้
.....e-Training หัวข้อ “การใช้ผลวิเคราะห์ดินเพื่องานพัฒนาที่ดิน”.....

สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ
.....กรมพัฒนาที่ดิน.....

หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ
.....กลุ่มฐานข้อมูลสารสนเทศ ศทส.....

ตั้งแต่วันที่.....๑๑.....เดือน.....มกราคม.....พ.ศ. ๒๕๖๗.....ถึงวันที่.....๑๑.....เดือน.....มกราคม.....พ.ศ. ๒๕๖๗.....

เพื่อ อบรม สัมมนา อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

2.1 รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

สรุปเนื้อหา e-Training หัวข้อ “การใช้ผลวิเคราะห์ดินเพื่องานพัฒนาที่ดิน”

“ความหมายและความสำคัญของดิน”

ดิน หมายถึง ทรัพยากรธรรมชาติที่เกิดจากการสลายตัวของวัตถุดินกำเนิด คือ หินและแร่ธาตุต่างๆ ผสมคลุกเคล้ากับอินทรีย์วัตถุผ่านระยะเวลาการทับถมมาอย่างยาวนาน ปกคลุมผิวโลกอยู่เป็นชั้นบางๆ เป็นวัตถุที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโต และการทรงตัวของพืช ดินประกอบด้วยแร่ธาตุที่เป็นของแข็ง อินทรีย์วัตถุ น้ำ และอากาศที่มีสัดส่วนแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพของดินในแต่ละพื้นที่ การพิจารณาดินในมิติของการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร มักมองทั้งในแนวราบบนดิน และแนวลึกลงไปยังชั้นล่างๆ ได้พื้นดิน

ความสำคัญของดิน

- ดินเป็นแหล่งผลิตปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค
- ดินเป็นตัวกลางให้รากพืชเกาะยึด และให้ธาตุอาหารแก่พืชเพื่อการเจริญเติบโต
- ดินเป็นแหล่งผลิตและดูดซับแก๊สต่างๆ
- ดินเป็นที่อยู่อาศัยของพืช สัตว์ และจุลินทรีย์
- ดินเป็นเสมือนเครื่องกรองที่มีชีวิต
- ดินเป็นแหล่งกักเก็บน้ำและความร้อน

องค์ประกอบของดิน ประกอบด้วย

1. อินทรีย์วัตถุ (Mineral matter) ที่ได้จากการผุพังของหินและแร่ เป็นแหล่งธาตุอาหารพืช และเป็นตัวกำหนดลักษณะเนื้อดิน (Texture) ในสัดส่วนร้อยละ 45
2. อินทรีย์วัตถุ (Organic matter) เศษซากพืชซากสัตว์ เป็นแหล่งธาตุอาหารให้กับพืชและจุลินทรีย์ดิน ในสัดส่วนร้อยละ 5
3. น้ำ (Water) เป็นของเหลวที่แทรกตัวอยู่ตามช่องว่างในดินในลักษณะของความชื้นดิน ในสัดส่วนร้อยละ 25
4. อากาศ (Air) จะอยู่ในรูปของก๊าซต่างๆ ที่พบมาก ได้แก่ ก๊าซไนโตรเจน ออกซิเจน คาร์บอนไดออกไซด์ แทรกตัวอยู่ตามช่องว่างของดิน ซึ่งจะผันแปรโดยตรงกับน้ำในดิน ในสัดส่วนร้อยละ 2

การวิเคราะห์ดิน : วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินสถานะธาตุอาหารพืชในดิน และความอุดมสมบูรณ์ของดิน
2. เพื่อการสำรวจและจำแนกดิน
3. เพื่อเป็นพื้นฐานหรือแนวทางในการใช้ปุ๋ย การปรับปรุงดินให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช

ผลวิเคราะห์ดิน บอกถึง

1. ศักยภาพและกำลังการผลิตของดิน
  2. ปริมาณธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช
  3. ปริมาณธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช
  4. บ่งชี้ถึงความผิดปกติของดิน เช่น เป็นกรดจัด ด่างจัด ปัญหาความเค็มในดิน ขาดธาตุอาหารบางตัวหรือบางธาตุ สูงผิดปกติ
  5. เป็นข้อมูลพื้นฐานหรือแนวทางการใส่ปุ๋ย ว่าควรใส่ปริมาณมากน้อยเพียงใด ในแต่ละชนิดพืชที่ต้องการปลูก
- การนำผลวิเคราะห์ดินไปใช้ประโยชน์**

- การวางแผนการเพาะปลูกพืช
- การเลือกชนิดและพันธุ์พืช
- การใส่ปุ๋ยถูกสูตร ถูกอัตรา(ปริมาณ) ถูกที่(บริเวณที่ใส่) และถูกเวลา
- การปรับปรุงบำรุงดินอื่นๆ ร่วมด้วย

แนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน

- การวางแผนการจัดการดินเฉพาะพื้นที่
- ตระหนักและให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ดิน
- มีการจัดการธาตุอาหารอย่างเป็นระบบเหมาะสมกับชนิดพืช
- กำหนดเป้าหมายเพิ่มผลิตและความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- นำเทคโนโลยี/นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องมาใช้ตามศักยภาพของตน

คุณสมบัติชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Soil Test Kit)

- ชุดตรวจสอบความเป็นกรดด่างของดิน (pH Test Kit)
- ชุดตรวจสอบปริมาณธาตุอาหารหลักของพืช (NPK Test Kit)
- ชุดตรวจสอบค่าความเค็มของดิน (Saline Soil Test Kit)

การวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Soil Test Kit)

- ♣ เพื่อเป็นการตรวจวิเคราะห์ดินอย่างง่าย และรวดเร็ว สามารถนำผลวิเคราะห์ดินไปใช้ในการประเมินสมบัติ ของดิน และความอุดมสมบูรณ์ของดินได้ในเบื้องต้น
- ♣ เพื่อให้เกษตรกร นักวิชาการ และผู้ที่สนใจ นำผลวิเคราะห์ดินไปใช้ในการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินได้อย่าง เหมาะสม และทันฤดูกาลเพาะปลูก

ข้อดีของชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Soil Test Kit)

- pH Test Kit 1 ชุด ทดสอบได้80-100 ตัวอย่าง ทราบผลวิเคราะห์ภายใน 3 นาที
- NPK Test Kit 1 ชุด ทดสอบได้25-30 ตัวอย่าง ทราบผลวิเคราะห์ภายใน 30 นาที
- Saline Test Kit 1 ชุด ทดสอบได้25-30 ตัวอย่าง ทราบผลวิเคราะห์ภายใน 30 นาที

ช่องทางติดต่อเพื่อขอรับบริการ

1. สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน โทรศัพท์ 0-2561-4179 หรือ 1790 ต่อ 3120
2. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1-12
3. สถานีพัฒนาที่ดินทั้ง 77 จังหวัด
4. ศูนย์ศึกษางานพัฒนาที่ดินฯ ของกรมพัฒนาที่ดินทั้ง 6 ศูนย์
5. หน่วยงานศูนย์เรียนรู้การเมประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ทั่วประเทศ

2.2 ประสบการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ /การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

 ต่อตนเอง

- สามารถนำความรู้ที่ได้มาเสริมสร้างและพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ดิน สามารถนำข้อมูลมาใช้ประยุกต์ใช้สำหรับการปรับปรุงดินได้อย่างเหมาะสม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแอปพลิเคชัน LDD On Farm Land Use Planning
- เข้าใจความสำคัญของการวิเคราะห์ดิน การใช้ประโยชน์จากผลวิเคราะห์ดิน การใช้ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม และทราบช่องทางการเข้าถึงการบริการวิเคราะห์ดินได้ดียิ่งขึ้น

 ต่อหน่วยงาน / การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

- สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรม ไปถ่ายทอดให้แก่เกษตรกร และบุคคลที่สนใจ
- ได้รับความรู้และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

-

2.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

-

ลงชื่อ..... พัชร์ วัชรกุล .....(..... นางสาวพัชยา ชัยทวิงกุล .....)ตำแหน่ง..... เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป .....

ผู้รายงาน

วันที่..... ๑๕ ..เดือน..... มกราคม.....พ.ศ. ๒๕๖๗..

ส่วนที่ 3 ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

( ) ทราบ

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... .....(..... (นายชาคริต อินนะระ) .....)ตำแหน่ง..... ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน .....วันที่..... ๒๔ ..เดือน..... ม.ค......พ.ศ. ๖๗..

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอขอบพระภาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางสาวพัชญา ชัยศทาวิงกุล

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training

หลักสูตร "การใช้ผลวิเคราะห์ดินเพื่องานพัฒนาที่ดิน"

วันที่ 1/2567 : ตุลาคม 2566 - มีนาคม 2567

(นายปราโมทย์ ชาญใจ)

อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน